

Беручи до уваги вказані норми законодавства щодо електронні документи та електронний документообіг апеляційна інстанція вірно визначила відсутність факту укладення договору буксирування, що потрібно враховувати у практичній діяльності при укладенні та виконанні договорів.

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №40-44, - ст.356.
2. Кодекс торговельного, мореплавства України від 23 травня 1995 року // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 47. - стаття 349
3. Статут внутрішнього водного транспорту СРСР від 15 жовтня 1955 року // [Електронний ресурс] <http://zakon4.rada.gov.ua>.
4. Наприклад, див.: Постанову Одеського апеляційного господарського суду від 28 вересня 2010 р. *Справа № 22/51-10-1765* // [Електронний ресурс] http://www.hcasing.com.ua/index.php?option=com_content&view=full&id=80413&menu=8079
5. Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22 травня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - №36. -

ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

Нескорджена Лариса Леонідівна, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри господарсько-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Одним з основних прав людини є право власності. В усіх демократичних країнах світу право власності є першим правом, яке захищається державою після природних прав людини (право на життя, на охорону здоров'я тощо). Необхідно погодитися з Л. Тарасенком, що нерідко це право потрібно не захищати, а сприяти реалізації, оскільки низька правова обізнаність громадян зумовлює незнання багатьох аспектів реалізації права власності, наприклад, спадкоємці не володіють інформацією про порядок прийняття спадщини, власники земельних ділянок не знають, як правильно укласти договір оренди, громадяни не знають, як узаконити самочинно збудовані будівлі та споруди тощо [1]. Існує й інша сторона, коли шляхом відмивання коштів, отриманих внаслідок вчинення злочину, не доброчесні громадяни України надбавають своє майно, збагачуються за рахунок інших.

Право власності не виділене у Європейській конвенції про захист прав та основних свобод людини, як окреме речове право людини, разом з тим стаття 1 Першого протоколу передбачила: «Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права. Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів.»

Беручи до уваги ст.1. Першого протоколу Європейської конвенції про захист прав та основних свобод людини перед Україною стоїть два завдання:

1) Забезпечити громадянам України безперешкодно реалізовувати своє майно,

2) Створити умови щодо неможливості набуття майна злочинним шляхом.

Для вирішення першого завдання необхідно, перш за все, здійснювати заходи щодо правового всеобучу населення в сфері реалізації права власності, утвердження в свідомості населення, що володіння певним майном не є фактично правом власності на нього, адже це право повинно підтверджуватися документально. При цьому «справжніх власників», варто виховувати ще з шкільних років, шляхом введення спеціального курсу «Право власності», як наприклад, це зробили для учнів дев'ятих класів українських шкіл, а саме з метою боротьби з податковою неграмотністю ввели вивчення спеціалізованого курсу «Основи податкових знань», ініціатором якого виступило Міністерство доходів і зборів України [2].

Щодо вирішення другого завдання, то варто звернутися до досвіду інших держав. Так, 17 травня 2013 року в Інституті законодавства Верховної Ради відбувся круглий стіл на тему «Реалізація європейських стандартів у законодавстві та законодавчій діяльності України», де був обговорений досвід

Нідерландів у сфері боротьби з відмиванням коштів, отриманих злочинним шляхом [3]. Суть полягає в тому, що якщо людина не може обґрунтовано пояснити державі, звідки в неї з'явилися кошти на дорогий будинок, розкішну машину чи яхту, таке майно та кошти конфіскуються на користь держави. Ця система боротьби зі злочинністю, звичайно, потребує значного фінансування, а результати не є миттєвими. Такий досвід мали Нідерланди: спочатку розміри конфіскації становили лише декілька мільйонів на рік, але поступово ця сума збільшувалася. На даний момент щороку на користь держави конфіскується майже 50 мільйонів євро на рік. Проте влада Нідерландів не збирається зупинятися на досягнутому, їхня наступна мета - показник в 100 мільйонів євро на рік, адже справжні обороти грошей, здобутих незаконним шляхом, ймовірно, становлять 2 мільярди євро на рік. Однак найбільше отримується майно внаслідок корупційних схем. В різних державах з даним явищем борються по-різному. Так, прикладом комплексної боротьби з корупцією є антикорупційна стратегія Нідерландів, яка включає такі процедурні та інвестиційні заходи, як:

- постійна звітність та гласність щодо виявлення корупції та обговорення наслідків - покарання за корупційні дії;
- щорічно міністр внутрішніх справ доповідає парламенту про виявлені факти корупції та вжиті заходи щодо покарання осіб, причетних до корупції;
- розробка системи моніторингу можливих місць виникнення корупційних дій у державних та громадських організаціях і суворого контролю за діяльністю осіб, які там працюють;
- створення системи прав і обов'язків посадових осіб із визначенням міри відповідальності за порушення посадової етики та корупційні прояви;
- основною мірою покарання за корупційну дію є заборона працювати в державних організаціях та втрата всіх соціальних пільг, які надає державна служба, наприклад, пенсійного і соціального обслуговування;
- у всіх організаціях, зокрема у міністерствах, є служби внутрішньої безпеки, обов'язком яких є реєстрація та виявлення помилок чиновників, їх навмисних чи випадкових порушень діючих правил і відповідних наслідків таких порушень [4, с. 158].

В Україні відповідно до ст. 13 Закону України від 16.12.1993 № 3723-XII «Про державну службу» особа, яка претендує на зайняття посади державного службовця третьої - сьомої категорій, передбачених ст. 25 зазначеного Закону, подає за місцем майбутньої служби довідку органу державної податкової служби про подану декларацію про майновий стан і доходи (податкову декларацію). У декларації про майновий стан і доходи (податковій декларації) зазначаються відомості про доходи та зобов'язання фінансового характеру, в тому числі за кордоном, а також у додатку до податкової декларації зазначаються відомості стосовно членів сім'ї. Крім того, відповідно до ст. 12 Закону України від 07.04.2011 № 3206[^] «Про засади запобігання і протидії корупції» особи, зазначені у п. 1, підпункті «а» п. 2 ч. 1 ст. 4 цього Закону (а саме особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та посадові особи юридичних осіб публічного права, які не зазначені в п.1 ч. 1 ст. 4 зазначеного Закону, але одержують заробітну плату за рахунок державного чи місцевого бюджету), зобов'язані щорічно до 1 квітня подавати за місцем роботи (служби) декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік. Разом з тим, в Україні ще не вироблений дієвий механізм перевірки наявності майна, про яке згадується в декларації, та реального майна, яким володіє громадянин. Варто взяти до уваги досвід Нідерландів та прийняти Закон України відповідно до якого, в разі неможливості громадянином України обґрунтовано пояснити походження майна, таке майно та кошти конфісковують на користь держави.

Список використаних джерел:

1. Тарасенко Л. Реалізація чи захист права власності: де проблем більше? // Центр Громадської адвокатури. - 2011. - 19 квітня. - <http://www.cga-m.ua/index.php?itemid=1100>.
2. У боротьбі за податкову грамотність влада введе у школах новий предмет // Кореспондент 1. Бш. - 2013. - 9 вересня. - <http://ua.korrespondent.net/business/taxes/1605098-u-borotbi-za-podatkovu-gramotmst-vlada-u-shkolah-novij-predmet>
3. Алієв А. Нам пропонують конфісковувати майно, якщо власник не пояснить джерело його придбання // Голос України. - 2013. - 21 травня. - №92 (5592)...
4. Прохоренко О.Я. Протидія корупційним проявам в системі державної служби (організаційно-правовий аспект) : дис. ... кандидата наук з держ. упр. : 25.00.03 / Прохоренко Олексій Якимович. - К., 2004. - 206 с.